

SVENSKT NÄRINGS LIV

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Vår referens/dnr:
149/2016

103 33 Stockholm

Er referens/dnr:
Fi2016/02499/S1

2016-07-25

Remissvar

Promemorian Golv för statslåneräntan i skattelagstiftningen

Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria och anför följande.

Promemorians förslag innebär att det införs en gräns för hur låg statslåneräntan ska anses vara i skattelagstiftningen. Statslåneräntan används i skattelagstiftningen som ett mått på riskfri alternativavkastning i vissa fall och i andra fall ska den avspegla en låneränta på marknaden. Den används också i vissa andra schablonberäkningar i skattelagstiftningen utan sådana bakomliggande kopplingar, exempelvis vid beräkning av särskild löneskatt på pensionskostnader.

Golvet för statslåneräntan införs i varje enskild bestämmelse i skattelagstiftningen och varierar i betydelse beroende på bestämmelse. När statslåneräntan används som ett mått på låneränta på marknaden föreslås den i promemorian vara lägst 0,5 procent. Detta gäller exempelvis vid beräkning av värdet för bilförmån och negativt fördelningsbelopp. När statslåneräntan avser en riskfri alternativavkastning föreslås golvet istället vara 0 procent. Detta gäller exempelvis vid beräkning av positiv räntefördelning och gränobelopp för utdelning och kapitalvinst i fåmansföretag (3:12-reglerna).

Enligt dagens regler görs ingen skillnad mellan nivån på statslåneräntan i de fall den ska avspegla riskfri alternativavkastning respektive låneränta på marknaden. Att en sådan åtskillnad ska göras motiveras inte i promemorian annat än indirekt och då med följande kortfattade resonemang:

Om statslåneräntan är noll eller negativ kan det antas att det ändå kommer att utgå en positiv ränta vid utlåning av kapital till en extern part. Det är dock mindre troligt att det går att göra en riskfri investering som ger en positiv avkastning under sådana förhållanden.

Förslaget att införa en skillnad för golvet för statslåneräntan i skattelagstiftningen mellan olika bestämmelser härrör således från antaganden, vars koppling till principförslaget om åtskillnad är oklar. Därtill kan konstateras att grunden för vad dessa antaganden baseras på inte framgår av promemorian.

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
www.svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

I promemorian sägs vidare följande:

Eftersom en låneränta på marknaden inte bedöms kunna bli noll eller negativ bör vid tillämpningen av dessa bestämmelser ett golv som är högre än noll införas för statslåneräntan.

I promemorian görs således en glidning från ett antagande till en bedömning att låneräntan på marknaden aldrig kan bli noll eller negativ.

Svenskt Näringsliv saknar en analys av vilka effekter det medför att bryta upp statslåneräntan till olika nivåer beroende på vilken bestämmelse som tillämpas. Enligt dagens regler är statslåneräntan lika oavsett om den avser att en riskfri alternativavkastning eller ett mått på låneränta på marknaden (även om vissa skillnader finns mellan att tillämpa genomsnittet för statslåneräntan för föregående år respektive den nivå som statslåneräntan hade ett specifikt datum). Avsaknaden av uttalade motiv för att bryta upp statslåneräntan till olika nivåer är en brist i promemorian. Det kan inte uteslutas att det verkliga, om än uttalade, motivet varit att maximera skatteintäkter. En sådan bedömning kan göras mot bakgrund av förslaget profil, med högre räntesats (0,5 procent) där skattebasen breddas och lägre räntesats (noll procent) där skattebasen minskar. Om så är fallet vore det klädsamt att regeringen tydligt anger att förslaget inte följer några andra principer än att maximera skatteintäkterna.

I konsekvensanalysen görs bedömningen att statslåneräntan kommer överstiga de aktuella golven för år 2017 och framåt. Förslagen bedöms således inte få några effekter. Frågan väcks därmed varför de föreslagna förändringarna behövs? Promemorian brister här och analysen blir såväl motsägelsefull som inkonsekvent. Om å ena sidan det problem som förslagen i promemorian har för avsikt att lösa inte kommer uppstå, varför behövs då förslagen över huvud taget? Om å andra sidan ett scenario kan finnas som gör att promemorians förslag trots allt kan vara berättigade, behöver en analys redovisas som tar utgångspunkt från ett sådant scenario.

Promemorian saknar en konsekvensanalys av de aktuella förslagen, med hänvisning till en prognos som innebär att förslagen inte kommer att tillämpas. I sammanhanget noterar Svenskt Näringsliv att sedan promemorian remitterades har ränteläget sjunkit ytterligare och den 8 juli 2016 antog statslåneräntan för första gången negativt värde. Vidare anser Svenskt Näringsliv att en konsekvensanalys borde gjorts med utgångspunkt från att förslagen faktiskt blir tillämpliga. Det vill säga, under förutsättning att statslåneräntan är så låg att golven blir tillämpliga, vad får förslaget för konsekvenser då?

Det bör noteras att vid användning av statslåneräntan i skattelagstiftningen torde en negativ ränta inte i sig utgöra något problem vare sig teoretiskt eller praktiskt. Även vid en negativ statslåneränta kommer exempelvis en bilförmån i stort sett vara oförändrad jämfört med motsvarande förmån vid en positiv statslåneränta. Enligt Svenskt Näringsliv kan det finnas en risk att en godtycklig utformning av konstlade arbiträra tak för vad räntan ska anses uppgå till, kan leda till betydligt större snedvridningar i ekonomin än att använda den statslåneränta som fastställts enligt gällande regler. En negativ ränta ger uttryck för att konsumtion ger mindre nytta för individen än konsumtion imorgon för samma belopp. Detta faktum kanske ska återspeglas i de beräkningskonventioner som finns inom skattesystemets utformning idag.

Som promemorian är utformad anser inte Svenskt Näringsliv att det går att ta ställning till förslagen och dess konsekvenser. Svenskt Näringsliv anser därför att promemorian inte kan läggas till grund för lagstiftning.

Promemorian saknar vidare en analys som tar upp problemställningen med en lågräntemiljö ur ett mer övergripande perspektiv. Svenskt Näringsliv menar att helt andra politikområden, såsom penningpolitiken, finansmarknadspolitiken och bostadspolitiken behöver inkluderas eftersom dagens extremt låga räntenivåer kan ha sina orsaker även på dessa områden (utöver rent exogena orsaker såsom mycket expansiv penningpolitik och svag prisutveckling i omvärlden). Negativa räntor kan riskera att få allvarliga icke förutsedda följder i ekonomin och att då på skatteområdet försöka åtgärda de symptom som politiken på andra områden för med sig, är inte ändamålsenligt. Avsaknaden av en analys värd namnet förstärker Svenskt Näringslivs bedömning att det inte går att ta ställning till förslagen och dess konsekvenser och att promemorian därför inte kan läggas till grund för lagstiftning.

Svenskt Näringsliv

Krister Andersson

Marcus Forsman